

Celo strokovnjaki se čudijo: predstavnik podjetja Recom Wolfgang Seljé (2. z leve) ter predstavnik Državne galerije, konservator Christopher Conrad, strokovnjakinja za trženje in umetnost dr. Beate Wolf in direktor muzeja prof. dr. Christian von Holst (z leve) ob čitalniku, ki digitalizira mojstrovine.

Pilotni projekt podjetja Recom in Državne galerije Stuttgart

Monet v digitalni dobi

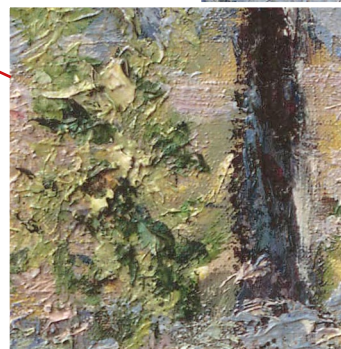
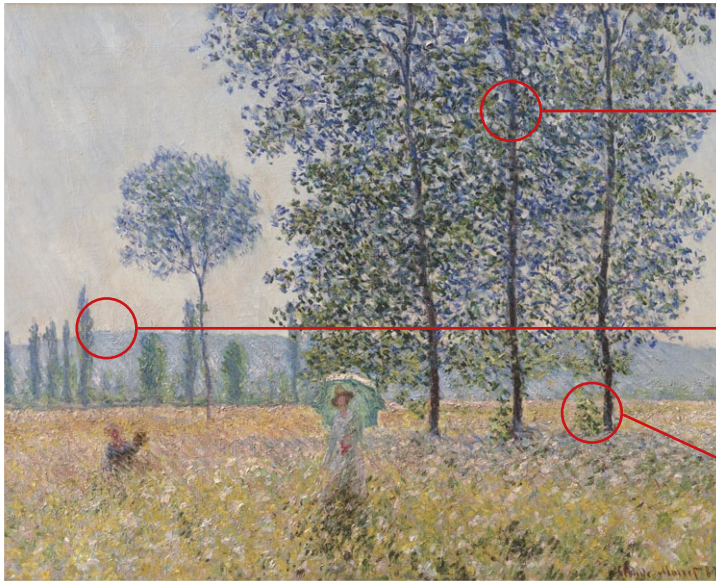
Zbrani strokovni mediji preprosto niso mogli dojeti: milijone evrov vredna mojstrovina Claudeja Moneta "Topoli" je stala pred njimi – a ne zgolj en izvod, temveč dva, trije, štirje. Plastična upodobitev jih je namreč povsem navdušila, saj je diatonski brizgalni tisk deloval tako tridimenzionalno, da so se nekateri novinarji o pristnosti morali prepričati celo z dotikanjem površine: toda o oljni površini ni bilo niti trohice sledu.

Odgovorni državne galerije so zbrani okoli muzejskega direktorja prof. dr. Christiana von Holsta in strokovnjakov podjetja Recom z vidnim navdušenjem spremljali dogajanje: operacija uspela! To, kar je bilo na ogled v prostorih Državne galerije v Stuttgartu, je povsem nova oblika sodelovanja med javnimi muzeji in zasebnimi podjetji. Osnova zamisel tega projekta je bila, da najbolj dragocene zbirke galerije Stuttgart, a tudi druga dela v lasti muzeja, na karseda pazljiv in visokokakovosten način digitalizirajo in s tem ne le arhivirajo, temveč tudi dokumentirajo trenutno stanje zbirk. Umetnine, ki do sedaj še nikoli niso bil ponatisnjene v takšni kakovosti, je potrebno narediti dostopne tudi za kataloge

in podatkovne baze kot npr. MuseumPlus. In ker podjetje Recom ni le najbolj priznan ponudnik za digitalno obdelavo slik v Nemčiji, temveč hkrati tudi izumitelj diatonskega 8-barvnega tiskalnega postopka, ki temelji na Epsonovi brizgalni tehnologiji, je bilo v omenjeni kakovosti, ki združuje Monetovo mojstrovino, čitalnik podjetja Cruses in tiskalni postopek podjetja Recom, izdanih 250 izvodov znamenite slike »Topoli«. Ti izvodi so bili za ceno nekaj manj kot 300 evrov oštevilčeni in v mapah Državne galerije Stuttgart prodani ljubiteljem umetnosti. S tem so tvorili odlično dopolnitev k razstavi »Claude Monet – Topoli«, ki je bila od 20. maja do 24. septembra na ogled v državni galeriji. Wolfgang Seljé, predstavnik pod-

jetja Recom, je prepričan, da se s tem edinstvenim sodelovanjem odpira novo poglavje v reprodukciji umetniških del: „Izkušeni izvedenci so nam potrdili, da je postopek odčitavanja brez dotikanja nadvse varen in obziren do originalov. S posebno tehniko osvetljevanja se namreč močno zmanjša obremenitev umetniških del z UV žarki in hkrati tudi segrevanje zgornjih površin del,“ o prednostih postopka pripoveduje Seljé. Zato je postopek primeren tudi za posebej občutljive arhivske, umetniške in kulturne predmete. Za svoje potrebe čitalnike znamke Cruse uporabljajo tudi številne priznane ustanove kot Louvre, Vatikan, Muzej Getty in Nasa. Na željo imajo lahko vsi zainteresirani tudi vpogled v neodvisno izvedensko mnenje diplomiranega restavratorka iz Kölna Thomasa Klinkeja glede neoporečnosti postopka. Hkrati pa izredna kompetenca digitalne obdelave slik podjetja Recom zagotavlja posebno arhiviranje podatkov.

Podjetje Recom namreč to storitev nudi tudi v mobilni različici. To pomeni, da lahko muzeji in zasebni zbiratelji svoje umetnine digitalizirajo brez visokih finančnih stroškov. V Stuttgartu je podjetje

Tridimenzionalnost oljnih nanosov je plastično povzeta v doslej edinstveni meri, realistično prikazane pa so tudi najbolj fine razpoke v firnežu. (Topoli; 1887, olje na platnu)

Recom čitalnik postavilo v prazen razstavn prostor (ravno v tisti, v katerem je potekala tudi Monetova posebna razstava) in veliko pozornosti posvetilo kalibriranju in optimalni pripravi sistema. Konec koncev mora biti vse izvrstno pripravljeno, ko umetniško delo pride na mizo čitalnika. Slike Moneta so tudi specialisti za odčitavanje in grafiko pred oči dobili le za nekaj manj kot eno uro. Med odčitavanjem sta dva varnostnika skrbela za to, da je postopek odčitavanja resnično potekal povsem neškodljivo za največji zaklad muzeja. In prav to storitev podjetje Recom nudi tudi drugim lastnikom dragocenih umetnin, bodisi državnim ali zasebnim.

Veselje z umetnostjo

S tem je bilo potrjeno tisto, kar so v Stuttgart že zdavnaj zaznali: »Tudi ustanove se morajo zginiti. Na ta način se lahko umetnine veliko močneje zasidrajo v zavest javnosti,« razlaga dr. Beate Wolf, vodja Oddelka za trženje in komunikacije pri državni galeriji. »Ta projekt nam je bil naravnost v veselje!« Veselje pa bi moralo biti v ospredju tudi pri komuniciranju umetnosti, če želimo ljudi navdušiti zanjo. V prihodnosti želimo v omejenem številu in strogo omejeno reproducirati tudi druga umetniška dela s pomočjo dia-

tonskega 8-barvnega brizgalnega tiskalnika v ekskluzivnih, cenovno sprejemljivih izdajah.

Seveda pa je to lahko odlična priložnost tudi za prodajo umetnin. Namesto da bi stare mojstre ponujali v obliki posterjev slabe kakovosti, se sedaj odpira povsem novo področje. Odlične replike, oštevilčene in s certifikatom, za katere lahko podjetje Recom zagotovi obstojnost in trajnost barv za več kot 75 let, bodo po sprejemljivi ceni okoli 300 evrov zagotovo našle svoje ljubitelje. To dokazuje tudi prireditev, ki je potekala tik pred novinarsko predstavitevjo: Združenje galerij Stuttgart, ki je natančno pred 100 leti dela Moneta podarilo Državni galeriji, je bilo povabljen, da se na lastne oči prepriča o kakovosti reprodukcij: »V enem popoldnevu smo imeli skoraj 400 obiskovalcev, štirikrat toliko, kot smo jih pričakovali. In prvih 30 reprodukcij je bilo takoj razprodanih,« z veseljem pripoveduje Seljé. Medtem so že prispela nova povpraševanja za replike. Reakcije obiskovalcev so za prihodnost zelo vzpodbudne in Seljé je prepričan, da bo po razstavi komajda še mogoče dobiti kakšno diatonsko repliko umetnine.

Zadovoljen in prepričan pa je tudi Christopher Conrad, konservator za slikarstvo in kiparstvo 19. stoletja v Državni galeriji. Projekt je po-

trdil potem, ko se je sam osebno prepričal, da postopek ni škodljiv za umetnine in je nad njim še vedno povsem navdušen: »Takšne globine in popolne reprodukcije strukture oljnih slik nisem videl še v nobeni drugi reprodukciji do sedaj. Hvaležni smo, da je bilo podjetje Recom pripravljeno sodelovati, saj si tako drage tehnike sami ne bi nikoli mogli privoščiti,« razloži Christopher. In najbolje pri tem je: »Danes še niti približno ne vemo, kaj vse bo mogoče v prihodnosti početi s temi podatki. Mislim, da smo povsem na začetku razvoja, ki nam omogoča zaščititi in zavarovati naše največje umetniške dragocenosti,« konservator priložnost vidi tudi v tem, da se z nadaljnjim odčitavanjem po recimo desetih letih lahko izvede tudi primerjava, na podlagi katere bo mogoče določiti, kako se je umetniško delo zaradi svetlobe, zraka in razstav spremenilo. Kot smo že dejali, niti strokovnjaki sami si še niso povsem enotni, kaj vse bo s podatki takšne kakovosti mogoče početi v prihodnosti.

Recom GmbH
Claude-Dornier-Str. 47
D-73760 Ostfildern
Tel: (+49) 711 - 34 29 33 - 0
Fax: (+49) 711 - 34 29 33 - 10
info@recom.de
www.recom.de

Vabljeni na brezplačno predstavitev skenerja Cruse v podjetje Artiko d.o.o. (Ljubljana). Rezervirajte termin na info@artiko.si ali 01 500 11 34.